

BORANIR Á SELEYRI VIÐ BORGARFJÖRD

Eftir

Jón Jónsson

Febrúar 1969

Boranir á Seleyri við Borgarfjörð

Miklir erfiðleikar hafa verið að afla góðs neyzluvatns fyrir Borgarnes. Lækir þeir, sem nú eru notaðir og koma úr norðanverðu Hafnarfjalli óhreinkast mjög í rigningum, og skriður falla oft úr hlíðunum ofan í lækina. Af þessum ástæðum var bent á þann möguleika að bora eftir vatninu á Seleyri, en sú eyri er einmitt mynduð af framburði þessara tveggja lækja.

Í framhaldi af þessu var boruð ein rannsóknarhola á eyrinni snemma árs 1967. Sú borun þótti staðfesta þá skoðun, að góðar vonir væru um að vinna mætti gott neyzluvatn úr keilunni og nægilegt magn fyrir Borgarnes.

Síðastliðis ár voru svo boraðar þrjár holar til viðbótar. Jarðlög í þeim voru sem hér segir, talið frá yfirborði keilunnar á hverjum stað:

Hola II

0 - 11,3 m	Möl og sandur í misgrófum lögum. Í 8,5 m dýpi var gróft malarlag og mikil vatn.
------------	---

11,3 - 13,5 m	Möl og sandur
13,5 - 14,5 m	Sandur
14,5 - 18,5 m	Leir

Hola III

0 - 7 m	Sandur og möl
7 - 8,3 m	Gróft malarlag, vatn
8,3 - 8,6 m	Fínt lag með jarðvegsleyfum (mold)
8,6 - 10,7 m	Gróf möl
10,7 - 11,2 m	Allþétt og gróft malarlag

11,2 - 11,5 m	Lausara malarlag
11,5 - 15,0 m	Sandur og möl
15,0 - 18,5 m	Leir

Hola IV

0 - 11 m	Möl og grófur sandur.
11 - 12 m	Gróf möl, mikil vatn
12 - 16 m	Urð og holan mjög lek
16 - 20 m	Sama

Dæling úr holu II og III, á þeim tíma er fremur lítið innrennsli var í keiluna úr lækjunum, gaf 10 l/sek úr hvorri holu fyrir sig. Það sýnir, að rétt er það sem álítið var, að allverulegur vatnsforði er í keilunni sjálfri. Af þeim forsökum var ákveðið að virkja fyrst um sinn aðeins holu III.

Dælingin bendir til að á þessu svæði mundi vera óhætt að setja holar með um 50 m millibili eða þéttara, og má því auðveldlega bæta við holum eftir þörfum síðar. Eðlilegt er að halda sig í svipaðri hæð með þær.

Dælingarprófanirnar o.fl. benda til þess að heppilegasta svæðið til virkjunar sé kringum holu III. Virðist því eðlilegt að halda sig við það svæði í fyrstu og bora þar aðra holu um 50 m eða svo frá holu III fremur en að virkja einnig holu II. Heppilegt er að hafa þær báðar í nokkurn veginn sömu hæð. Af dælingarprófuninni sýnist ennþremur líklegt að reikna megi með að dæla allt að 15 l/sek úr holu III.

Mengunarhætta

Snið þau, sem gerð hafa verið af holunum og sem fylgja þessari greinargerð, sýna að engin bét jarðög eru í keilunni ofan við það svæði þar sem vatnið er tekið inn í holurnar.

Af þessu er augljóst, að svæðið p.e. keilan ölli, er viðkvæm fyrir hvers konar óhreinindum og er því nauðsynlegt að friða sem allra sterst svæði kringum vatnsbólin að nokkru leyti eða öllu. Sérstök athygli skal vakin á því að gætt sé ýtrastu varkárni í meðferð olíu, benzíns og skyldra efna á þessu svæði p.e. á keilunni allri.

Svæðið næst borholunum verður að líta á sem brunnsvæði, og er óhjákvæmilegt að girða það með mannheldri girðingu. Ætti sú girðing að taka yfir svæði sem nemur a.m.k. 100 m frá holu á hvern veg. Á næstu 400 metrumum þar fyrir utan ætti ekki að leyfa neinar framkvæmdir, þær er skaðað geta vatnsbólin á nokkurn hátt. Malartekju eða jarðrask af nokkru tagi má þar ekki framkvæma.

Ekki má grafa niður fyrir grunnvatnsborð á þessu svæði, því með því geta truflanir komið á grunnvatnsstrauma.

Loks er eindregið ráðlagt að hafa keiluna alla undir eftirliti og bregða fljótt og fumlaust við ef t.d. olíubíll veltur á veginum eða olífa fer niður af öðrum orsökum á keilunni eða á veginum þar fyrir ofan. Olíumengðan jarðveg þarf þá að grafa og flytja burt, sé ekki hægt að eyða olíunni með eldi þegar í stað.

Komist olífa niður f í jarðveg eins og barna er, má gera ráð fyrir að vatnsbólin geti orðið ónyt f áratugi.

RAFORKUMÁLASTJÓRI

SELEYRI HOLA II OG III

27.2.'69 JJ / PJ

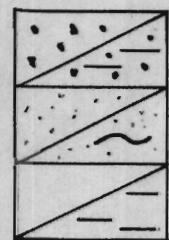
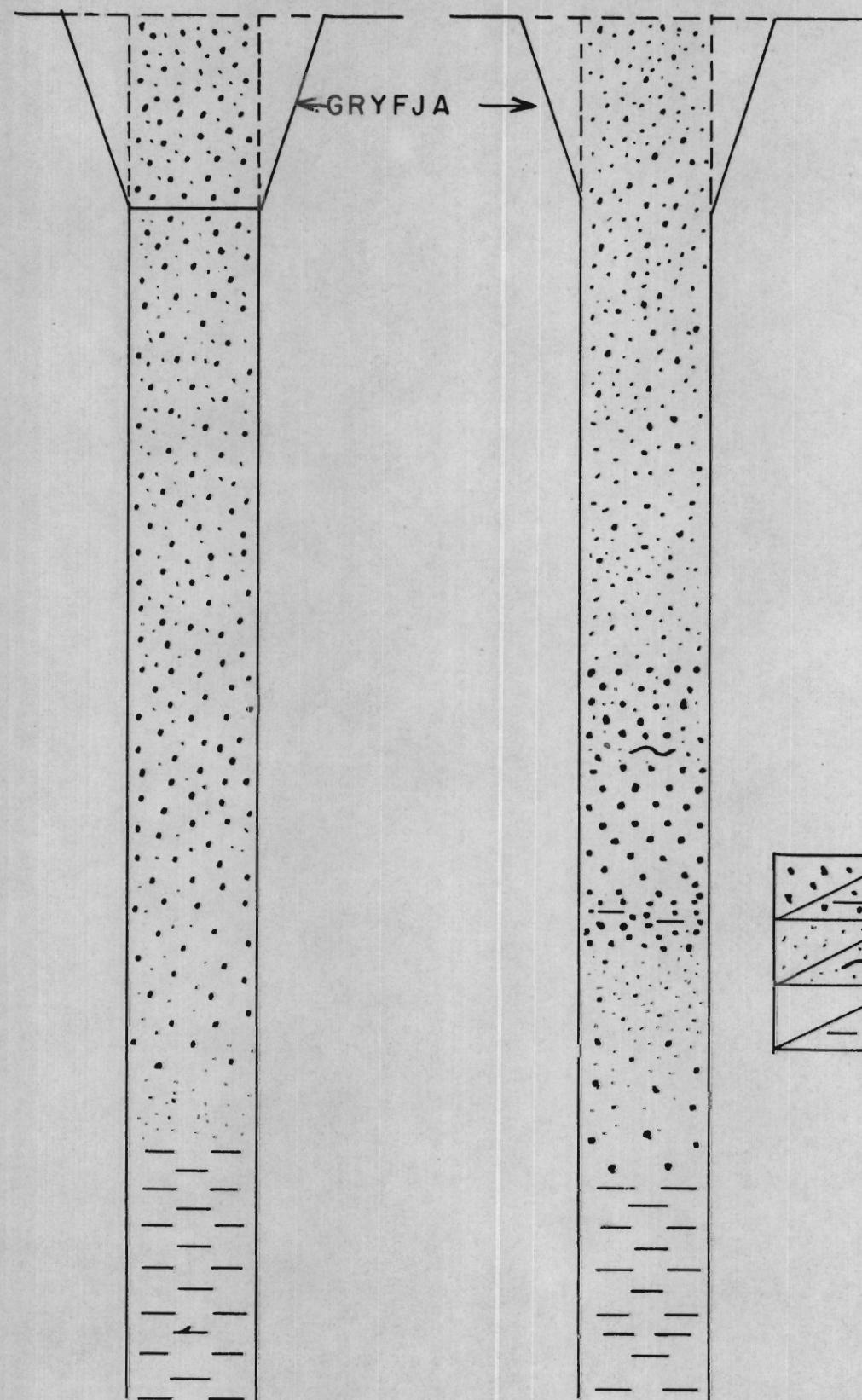
TNR. I

J - Borgarnes

FNR. 8751

Hola II

Hola III

GRÓF MÖL
" " PÉTT
SANDUR
" MED. GRÓDUR
LEIFUM
LEIR